

LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS ĮSKAITOS PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvių kalbos ir literatūros įskaitos programa (toliau – įskaitos programa) nusako lietuvių kalbos ir literatūros įskaitos tikslą, tikrinamus gebėjimus, turinį, reikalavimus ir vertinimą.

2. Vidurinio ugdymo lietuvių kalbos ir literatūros programą baigusiems mokiniams lietuvių kalbos ir literatūros įskaita (toliau – įskaita) yra privaloma.

3. Įskaitos programa parengta vadovaujantis Vidurinio ugdymo lietuvių kalbos ir literatūros bendrąja programa (toliau – Bendroji programa), patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-269 (Žin., 2011, Nr. 26-1283).

4. Sudarant įskaitos programą vadovautasi šiomis nuostatomis:

4.1. įskaitos programa turi būti konkretesnė už Bendrąją programą;

4.2. iš anksto turi būti žinomi įskaitos turinio reikalavimai, vertinimo kriterijai ir normos.

5. Įskaitos tikslas – patikrinti ir įvertinti mokinių sakinės komunikacijos (viešojo kalbėjimo) gebėjimus.

II. TIKRINAMI GEBĖJIMAI

6. Viešojo kalbėjimo įskaitos metu tikrinami mokinių bendrieji gebėjimai ir dalyko gebėjimai:

6.1. parengti ir pasakyti argumentuotą, į adresatą orientuotą viešąją kalbą;

6.2. gebėti naudotis įvairių informacijos šaltinių duomenimis, kritiškai atsirinkti informaciją, įvertinti jos tinkamumą ir patikimumą;

6.3. interpretuoti faktus ir nuomones, perteiktus verbaliniais ir neverbaliniais tektais;

6.4. išsakyti savo mintis, pagrįsti savo požiūrį; formuluoti teiginius, argumentus, problemas ir išvadas; minčių dėstymui taikyti logikos taisykles;

6.5. perteikti mintis nuosekliai, sklandžiai, žodinga kalba, taisyklingai tarti ir kirčiuoti žodžius, prasmingai intonuoti, laikytis bendrinės kalbos normų ir viešojo bendravimo etikos.

III. ĮSKAITOS TURINYS IR REIKALAVIMAI

7. Kalbos ir literatūros (kultūros) temos viešojo kalbėjimo įskaitai formuluojamos iš Bendrosios programos bendrojo ir išplėstinio kurso.

7.1. Mokiniai ir mokytojas gali suformuluoti savo temas remdamiesi Bendrąja programa ir atsižvelgdami į regiono ypatumus arba mokinių tiriamuosius darbus.

7.2. Nacionalinis egzaminų centras įskaitos temas skelbia ne vėliau kaip prieš du mėnesius iki įskaitos vykdymo pradžios.

8. Mokiniai gali sakyti viešąsias kalbas ta pačia tema, tačiau kalbos turinys turėtų būti individualus.

9. Savo viešosios kalbos planą mokiniai įteikia mokytojui ne vėliau kaip prieš savaitę iki įskaitos.

10. Kalbėdami mokiniai gali naudotis planu ir vaizdinėmis priemonėmis (pavyzdžiui, knygomis, nuotraukomis, plakatais ir pan.). Pateiktą kompiuteriu rekomenduojama rengti tik tuo atveju, kai kalbant būtina demonstruoti vaizdą.

11. Įskaitos metu mokinys turėtų kalbėti apie 10 min. (10 ± 2 min.), 3–5 min. atsakinėti į klausimus.

IV. ĮSKAITOS VERTINIMAS

12. Vertinamas pasirengimas kalbai, viešasis kalbėjimas ir atsakymai į klausimus.

12.1. Pasirengimą kalbai mokinį mokantis mokytojas vertina 0–3 taškais; šis vertinimas sudaro dalį galutinio įskaitos įvertinimo.

12.2. Mokinio viešąjį kalbėjimą pagal nustatytus kriterijus (1 priedas) vertina mažiausiai du lietuvių kalbos ir literatūros mokytojai; vienas iš jų yra mokinį mokantis mokytojas.

12.3. Viešojo kalbėjimo vertinimo normos pateikiamos vertinimo lentelėje (2 priedas). Vadovaudamiesi šia lentele, mokytojai mokinio kalbą įvertina taškais. Įskaitos įvertinimas yra jų vertinimų vidurkis. Galutinis įskaitos įvertinimas – pažymys – nustatomas pagal taškų ir pažymių atitikmenų lentelę.

Lentelė. Taškų ir pažymių atitikmenys

Taškai	Pažymys
20–19	10
18–17	9
16–15	8
14–13	7
12–11	6
10–9	5
8–7	4
6–0	Neišlaikyta

12.4. Jeigu kalbama mažiau nei 4 min., kalbėjimas neįskaitomas. Jeigu kalba trunka ilgiau nei 12 min., ji gali būti nutraukta.